

Vivat, studiosus!

АД СЕСІІ ДА СЕСІІ...

17 лістапада ва ўсім свеце адзначаюць Міжнародны дзень студэнтаў.

У Беларусі яго святкавалі 363 тысячы студэнтаў і 9 тысяч магістрантаў, у тым ліку 15 тысяч замежных грамадзян, якія атрымліваюць вышэйшую адукацыю ў нашай краіне.

Па звестках Нацыянальнага статыстычнага камітэта, амаль кожны шосты малады чалавек у Беларусі вучыцца ў ВНУ. У 2014/2015 навучальным годзе па колькасці студэнтаў у разліку на 10 тысяч насельніцтва Беларусь мела самы высокі паказчык сярод краін СНД — 383. У Расіі ён складае 356 чалавек, ва Украіне — 335, Казахстане — 274.

9 з 10 студэнтаў навучаюцца ў дзяржаўных ВНУ. Амаль палова ўсіх, хто атрымлівае вышэйшую адукацыю, — завочнікі (49%). Больш як трэцяя частка (38%) навучаюцца бясплатна. У дзяржаўных ВНУ за кошт бюджэтных сродкаў атрымліваюць адукацыю на дзённай форме навучання 60% маладых людзей.

Самымі масавымі па-ранейшаму застаюцца спецыяльнасці эканамічнага і юрыдычнага профілю: па іх навучаюцца 36% ад агульнай колькасці студэнтаў. Кожны чацвёрты абраў тэхнічную спецыяльнасць. Кожны дзясяты вучыцца на педагога. На спецыяльнасцях сельскагаспадарчага профілю спынілі свой

выбар 7% хлопцаў і дзяўчат. З медыцынай звязваюць сваю будучыню 6% ад агульнай колькасці студэнтаў маладзі.

Дарэчы, сярод студэнтаў прадстаўніцы прыгожага полу пераважаюць: на 100 хлопцаў прыпадаюць 134 дзяўчыны.

У папярэднім навучальным годзе стypендыю ў дзяржаўных ВНУ атрымліваў кожны другі студэнт дзённай формы навучання (53%). Месцамі ў інтэрнатах былі забяспечаны 82 тысячы студэнтаў дзяржаўных ВНУ, або 75% ад агульнай колькасці тых, хто меў у гэтым патрэбу.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

Крок да самастойнасці

НЯМА ПРАЦОЎНАГА ВОПЫТУ? ЗАРАБІ!

Перад кожным студэнтам рана ці позна паўстае пытанне пошуку першага працоўнага месца.

Бывае, вядома, што маладыя людзі ўжо ад самага пачатку вучобы разглядаюць варыянты старту кар'еры і нават сумяшчаюць працу з наведваннем пар у ВНУ. Але больш распаўсюджаным з'яўляецца іншы сюжэт, у якім студэнт узгадвае пра канчатковую мэту сваёй прысутнасці ва ўніверсітэцкіх сценах толькі перад самым выпускам. І тым, і другім дапамагаюць так званыя Дні кар'еры, падчас якіх прадпрыемствы самі шукаюць для сябе маладыя кадры.

— Дзень кар'еры за тры гады існавання стаў для нас знакавым мерапрыемствам, — распавядае начальнік кадровай службы БДУ Наталля НЯПЕЎНАЯ. — Мы праводзім яго двойчы на год: увосень і ўвесну. Восенню студэнты ў першую чаргу шукаюць сабе месцы для праходжання практыкі і стажыроўкі, а вясной — для працаўладкавання. За гэты час у нас ужо з'явіліся пастаянныя партнёры, але штогод з'яўляюцца і навічкі. Сёлета мы паставілі рэкорд па колькасці кампаній, прадстаўленых на Дні кар'еры, — іх 20. Напрамкі самыя розныя: гэта і лагістыка, і банкаўская сфера, і ІТ, і вытворчыя прадпрыемствы самых розных адгалінаванняў.

Фота Марыны БЕГУНЮК

Расказвае спецыяліст упраўлення па рабоце з персаналам кампаніі British American Tobacco Кацярына ШУХАВА:

— Сёння мы займаемся працоўным унікальнай для Беларусі праграмы Management Trainee. Яе сутнасць у тым, што абсалютна любы студэнт без аніякага працоўнага вопыту можа ўладкавацца да нас і на працягу двух гадоў прайсці «бывае хрышчэнец». Напрыклад, калі суіскальнік прыходзіць на спецыяльнасць «Маркетынг», то за гэты час ён паспявае папрацаваць ва ўсіх адгалінаваннях: брэнд-маркетынгу, трэйд-маркетынгу, аддзеле развіцця рынку і гэтак далей. Кажучы прасцей — убачыць механізм кампаніі знутры на свае вочы. Гэта дае яму магчымасць дакладна вызначыцца са сваёй будучыняй і, акрамя таго, зарабіць той неабходны досвед. Але ёсць і патрабаванні з нашага боку, у першую чаргу — веданне англійскай мовы. Мы — міжнародная кампанія, да таго ж сваіх студэнтаў абавязкова адпраўляем стажыравацца за мяжу.

Удзельнічалі ў Дні кар'еры і прадпрыемствы, якія шукалі спецыялістаў практычна любога профілю. Напрыклад, кампанія «Анега», беларускі вытворца снэкаў.

— У наступным годзе мы плануем запусціць новую пляцоўку завода, — кажа менеджар па падборы персаналу кампаніі Кацярына САВІЧ, — а таму актыўна шукаем новых супрацоўнікаў, прычым ва ўсе сферы: лагістыку, эканоміку, бухгалтэрыю, ну і, вядома, на самую вытворчасць. Увогуле, мы вельмі актыўна супрацоўнічаем з БДУ, штогод да нас прыходзяць працаваць выпускнікі ўніверсітэта, у тым ліку і па размеркаванні. Узроўнем спецыялістаў мы задаволены, думаю, гэта ўзаемавыгаднае супрацоўніцтва, бо наша кампанія заўсёды імкнулася рабіць стаўку на маладых і расці разам з імі.

Насамрэч, на мерапрыемстве можна было не толькі паразмаўляць непасрэдна з патэнцыйным працадаўцам, але і навучыцца шукаць сабе працу самастойна. Фарыда ГЛІНСКАЯ і Вольга РЫБАКОВА прадстаўлялі ўвазе наведвальнікаў партал Praca.by, пры дапамозе якога студэнты могуць адсочваць вакансіі па сваіх спецыяльнасцях.

Ці стаў Дзень кар'еры карысным для студэнтаў? Мяркуючы па водгукх працадаўцаў і задаволеных тварах суіскальнікаў, так.

— Я прыйшла сюды, каб адшукаць першае месца працы, — распавяла Лізавета ГРАКОВІЧ, студэнтка ІV курса Інстытута бізнесу і менеджменту тэхналогій. — У гэтым навучальным годзе атрымаю адукацыю па спецыяльнасці «Лагістыка», і трэба будзе некуды ўладкоўвацца. Я «платніца», а таму размеркаванне мяне не чакае, вось і шукаю працу самастойна. Дзве прапановы спадабаліся, пакінула свае кантакты. Спадзяюся, усё атрымаецца.

— Мяне таксама зацікавіла прапанова адной з кампаній, — дзеліцца яе аднакурсніца Анастасія ЗВЯРУГА. — Пасля двухмесячнай аплатаемай стажыроўкі ўжо можна працаваць, гэта выдатная магчымасць. Работу шукаю па спецыяльнасці, і добра, што мы можам выбіраць з такой колькасці працадаўцаў.

— Акрамя ведаў, добраму спецыялісту, асабліва майго профілю, патрэбны сувязі, — лічыць студэнтка ІV курса спецыяльнасці «Інфармацыя і камунікацыя» Інстытута журналістыкі БДУ Хрысціна ДАРАПЕЙ. — Менавіта па іх я сюды і прыйшла. Тут шмат цікавых людзей з самых розных кампаній, а спецыялісту па сувязях з грамадскасцю мець такіх знаёмых не будзе лішнім. Ды і ўвогуле, цікава, што думаюць пра сённяшні стан рынку працы досведчаныя людзі. Дзень кар'еры — выдатнае мерапрыемства для кожнага, хто зацікаўлены ва ўласным развіцці не толькі ва ўніверсітэцкіх аўдыторыях.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ. lyskavets@zviazda.by

Твае правы

ІНТЭРНАТЫ — БЕЗ «КАМЕНДАНЦКАЙ ГАДЗІНЫ»

Ці могуць студэнты змяніць універсітэцкія парадкі, якія іх не задавальняюць? Амаль год таму група студэнтаў з розных ВНУ краіны распачала кампанію супраць забароны доступу ў студэнцкія інтэрнаты ў начны час. Ініцыятыва атрымала даволі вялікі рэзананс...

— Мае шматлікія сябры, якія позна вярталіся пасля працы, канцэртаў ці іншых мерапрыемстваў, не маглі трапіць у інтэрнат, — распавядае каардынатар кампаніі «Інтэрнаты 24 гадзіны», студэнт БДУ Яўген МІХАСЮК. — І нават калі іх усё ж такі пускалі, то прымянялі потым рознага кшталту пакаранні. Мы сыходзіліся ў думцы, што гэта няправільна.

Менавіта тады і было вырашана распачаць кампанію па адмене «каменданцкай гадзіны». Актывісты пачалі дзейнічаць праз СМІ і сацыяльныя сеткі. Першае ж апытанне, праведзенае ў адной з сетак, паказала, што пераважная большасць студэнтаў незадаволена адсутнасцю кругласутачнага доступу ў інтэрнаты. Для іх аб'яднання была створана адмысловая

публічная старонка, і ўжо праз некалькі дзён колькасць яе падпісчыкаў перавысіла тысячу чалавек.

— Для нас гэта быў поспех, — кажа каардынатар кампаніі Марыя СКАРАХОД. — Мы даведаліся, што пытанне абмяркоўвалася на пасяджэнні Грамадскага рэспубліканскага студэнцкага савета пры міністры адукацыі. Тады ж апублікавалі ў суполцы адкрыты зварот да міністра Міхаіла Жураўкова з прапановай арганізаваць канструктыўны дыялог і адмяніць дзеючыя абмежаванні на доступ у студэнцкія інтэрнаты ноччу.

Актывісты звярнуліся і да выказвання намесніка прарэктара па вучэбна-выхаваўчай рабоце і сацыяльных пытаннях БДУ Міхаіла Чарапеннікава, у якім прадстаўнік адміністрацыі заяўляў, што «каменданцкай гадзіны» ў Белдзяржуніверсітэце няма. У выпадку ўзнікнення любых праблем з допускам у інтэрнат намеснік прарэктара раіў звяртацца непасрэдна да яго.

— Як ні дзіўна, але гэта спрацавала, — кажа Яўген Міхасюк. — Мы прапанавалі студэнтам БДУ пры ўзнікненні канфліктных сітуацый звязаных з намі або пісаць Міхаілу Барысавічу. Усё залежала толькі ад таго, наколькі самі студэнты былі гатовы адстойваць свае правы. Было нямала выпадкаў, калі ў тых, на каго яшчэ ноччу сварыліся за позні візіт, наступнай раніцай прасілі прабачэння.

Пасля надышла чарга іншых ВНУ. Рашэннем рэктара «каменданцкая гадзіна» была адмененая ў Беларускім дзяржаўным эканамічным універсітэце. Актывісты і журналісты пераканаліся на практыцы — праблем з доступам у інтэрнаты не было. Пасля афіцыйных запытаў, якія ўдзельнікі кампаніі даслалі ва ўсе вышэйшыя навуцальныя ўстановы Беларусі, з 11-ці з іх прыйшлі адказы. У некаторых паведамлялася, што кругласутачны доступ ужо дзейнічае, у некаторых — што «ў правільны ўнутранага распарадку ўнесены адпаведныя змены». Студэнты Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі ініцыявалі сустрэчу з рэктарам, падчас якой было прынята рашэнне аб стварэнні працоўнай групы па ўдасканаленні правілаў унутранага распарадку.

— Паспех БДУ і БДЭУ, на маю думку, звязаны ў першую чаргу з тым, што сярод нашых актывістаў было найбольш студэнтаў менавіта з гэтых універсітэтаў, — удакладняе Яўген Міхасюк. — Яны не ленаваліся нешта рабіць на месцах, і гэта давала плён. Галоўная ж праблема — адсутнасць ініцыятывы з боку саміх студэнтаў. Толькі аб'яднаўшыся, можна штосьці змяніць...

Кампанію «Інтэрнат 24 гадзіны» можна лічыць практычна завершанай. Далей справа ўжо за «лакальнымі» актывістамі ў ВНУ.

— Галоўным дасягненнем кампаніі я лічу найперш тую акалічнасць, што ўпершыню за колькі гадоў студэнцкая супольнасць здолела ўзняць праблему, якая яе хвалявала, і пачала шукаць шляхі вырашэння, — працягвае Яўген. — Мы даказалі, што гэта рэальна і што кіраўніцтва ВНУ гатова да дыялогу, калі самі студэнты гэтага хочуць.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ. lyskavets@zviazda.by

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА

Вынікі акцыі студэнтаў задаволены.

Лыжка гзэгцю

КОЖНАМУ СТУДЭНТУ — АДНА «БЯСПЛАТНАЯ» СПРОБА

У адрозненне ад поспеху акцыі «Інтэрнаты 24 гадзіны», сабранныя студэнтамі БДУ 2,5 тысячы подпісаў супраць увядзення платы за пераздачу залікаў і экзаменаў не дапамаглі. Белдзяржуніверсітэт увёў платныя пераздачы...

Усім, хто лічыць платную ліквідацыю акадэмічнай запазычанасці незаконнай, ва ўніверсітэце патлумачылі: у базавы кошт атрымання адукацыі, як бюджэтнай, так і платнай формай навучання, уваходзіць толькі аднаразовая здача залікаў і экзаменаў. У выпадку ўзнікнення акадэмічнай запазычанасці дзёначнае заканадаўства трактуе такую пераздачу як адукацыйную паслугу, якая павінна аказвацца пры ўмове кампенсацыі яе кошту. У Тылавых дагаворах аб падрыхтоўцы спецыялістаў як за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту, так і на платнай аснове, зацверджаных Міністэрствам адукацыі яшчэ ў 2011 годзе, гэтая норма замацавана ў пунктах 4 і 6 адпаведна.

Згодна з зацверджаным рэктарам БДУ палажэннем, аплаце будуць падлягаць наступныя віды адукацыйных паслуг, якія аказваюцца пры ліквідацыі акадэмічнай запазычанасці або акадэмічнай розніцы ў вучэбных планах: прыём экзамену і заліку (дыферэнцаванага заліку); выкананне і абарона курсавога праекта (работы); абарона курсавога праекта (работы); прыём дыферэнцаванага заліку па практыцы; прыём дзяржаўнага экзамену па спецыяльнасці; выкананне і абарона дыпломнага праекта (работы); прыём кандыдацкага экзамену для студэнтаў другой ступені атрымання вышэйшай адукацыі; выкананне і абарона магістарскай дысертацыі; праходжанне практыкі; прыём рэферата для допуску да кандыдацкага экзамену; правядзенне і праверка кантрольнай работы для студэнтаў завочнай формы атрымання адукацыі і іншыя віды адукацыйных паслуг.

У выпадку паўторнай пераздачы студэнтам той ці іншай формы навучання кожная пераздача аплачваецца асобна. Але гэта не азначае, што студэнт зможа бяскошчэ мучыць сваіх выкладчыкаў. Палажэнне вызначае, колькі разоў можна пераздаваць экзамены і залікі: пераздача нездавальняючай адзнакі, атрыманай на заліку (дыферэнцаваным заліку), экзамене, — не больш як два разы; пераздача нездавальняючай адзнакі па практыцы — не больш як адзін раз пры ўмове паўторнага праходжання практыкі; пераздача нездавальняючай адзнакі, атрыманай на абароне курсавога праекта (работы), — не больш як адзін раз; паўторная здача дзяржаўнага іспыту па спецыяльнасці, у тым ліку і ў выпадку няўкі без уважлівай прычыны, паўторная здача дыпломнага праекта — на працягу трох гадоў пасля заканчэння ўніверсітэта, але не раней чым праз 10 месяцаў (у адпаведнасці з графікам працы Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі).

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by